

פתרון ממ"ן 14

שאלה 1

הוכיחו את הזהות $\sum_{k=m}^n \binom{k}{m} = \binom{n+1}{m+1}$ בשתי הדרכים הבאות:
א. אינדוקציה על n .

ב. שיקול קומבינטורי: ספירת מספר הקבוצות בנות $m+1$ מספרים מתוך הקבוצה $\{0, 1, \dots, n\}$ שבהן המספר הגדול ביותר הוא k .

תשובה

א. נבחר מספר טבעי m (שייחשב קבוע במהלך ההוכחה) ונוכיח שהטענה נכונה עבור כל n טבעי.
בסיס האינדוקציה יהיה $n = m$.

עבור $n = m$ הטענה היא: $\sum_{k=m}^m \binom{k}{m} = \binom{m+1}{m+1}$ כלומר $\binom{m}{m} = \binom{m+1}{m+1}$ וזה נכון.

נניח כעת שהטענה נכונה עבור n כאשר $n \geq m$ כלומר $\sum_{k=m}^n \binom{k}{m} = \binom{n+1}{m+1}$.

נוכיח שהטענה נכונה ל- $n+1$ כלומר $\sum_{k=m}^{n+1} \binom{k}{m} = \binom{n+2}{m+1}$.

תוך שימוש בהנחת האינדוקציה מקבלים ש-

$$\sum_{k=m}^{n+1} \binom{k}{m} = \sum_{k=m}^n \binom{k}{m} + \binom{n+1}{m} = \binom{n+1}{m+1} + \binom{n+1}{m}$$

$$\begin{aligned} \binom{n+1}{m+1} + \binom{n+1}{m} &= \frac{(n+1)!}{(m+1)!(n-m)!} + \frac{(n+1)!}{m!(n+1-m)!} = \frac{(n+1)!}{m!(n-m)!} \left[\frac{1}{m+1} + \frac{1}{n+1-m} \right] \\ &= \frac{(n+1)!}{m!(n-m)!} \cdot \frac{n+2}{(m+1)(n+1-m)} = \frac{(n+2)!}{(m+1)!(n+1-m)!} = \binom{n+2}{m+1} \end{aligned}$$

$$\sum_{k=m}^{n+1} \binom{k}{m} = \binom{n+2}{m+1} \text{ מכאן ש-}$$

הוכחנו שהטענה נכונה עבור $n+1$ מתוך הנחה שהיא נכונה ל- n ולכן לפי עקרון האינדוקציה, הטענה נכונה לכל n . מאחר שאותה הוכחה תקפה לכל m הוכחנו את מה שנדרש בשאלה.

ב. מספר איברי הקבוצה $\{0, 1, \dots, n\}$ הוא $n+1$. מספר הקבוצות החלקיות בנות $m+1$ מתוכה

הוא כמספר הבחירות של $m+1$ איברים מתוך $n+1$ (בלי חשיבות לסדר) כלומר $\binom{n+1}{m+1}$,

נספור כעת את הקבוצות האלה בדרך אחרת. לכל $k \leq n+1$ נמצא את מספר הקבוצות בנות $m+1$ איברים שבהן המספר הגדול ביותר הוא k . ברור שיש להתייחס רק ל- $k \geq m$ שכן, אם המספר הגדול ביותר בקבוצה הוא קטן מ- m אז הקבוצה חלקית ל- $\{0,1,\dots,m-1\}$ ומספר האיברים בה אינו עולה על m .

לכל $k \geq m$ מספר הקבוצות החלקיות ל- $\{0,1,\dots,n\}$ בנות $m+1$ איברים שבהן האיבר הגדול ביותר הוא k שווה למספר הקבוצות בנות m איברים שחלקיות ל- $\{0,1,\dots,k-1\}$ וזה שווה

$$\text{למספר הבחירות (בלי חשיבות לסדר) של } m \text{ איברים מתוך } k \text{ כלומר ל-} \binom{m}{k}.$$

מאחר שאין חפיפות בין הקבוצות שספרנו עבור ערכים שונים של k , נקבל בעזרת עקרון

$$\text{החיבור שמספר הקבוצות בנות } m+1 \text{ איברים שחלקיות ל-} \{0,1,\dots,n\} \text{ הוא } \sum_{k=m}^n \binom{k}{m}$$

$$\text{ומכאן ש-} \sum_{k=m}^n \binom{k}{m} = \binom{n+1}{m+1}.$$

שאלה 2

א. מיצאו את מספר הפונקציות $f : \{1,2,3,4,5,6,7,8\} \rightarrow \{1,2,3,4\}$ המקיימות

$$|f^{-1}[\{1\}]| = |f^{-1}[\{2\}]| = |f^{-1}[\{3\}]| = |f^{-1}[\{4\}]|$$

ב. בשמונה מקומות המסומנים ב- $1,2,3,4,5,6,7,8$ מסדרים את הסימנים $1,1,2,2,3,3,4,4$. מיצאו את מספר הסיידורים שבהם אף אחד מהמספרים $1,2,3,4$ לא יושב במקום שמסומן במספר הזהה לו.

תשובה

א. נשים לב ש- $f^{-1}[\{1\}] \cup f^{-1}[\{2\}] \cup f^{-1}[\{3\}] \cup f^{-1}[\{4\}] = \{1,2,3,4,5,6,7,8\}$ כי כל איבר בתחום הוא מקור של אחד מהאיברים מהטווח כלומר מתוך הקבוצה $\{1,2,3,4\}$.

מכאן נקבל ש- $|f^{-1}[\{1\}] \cup f^{-1}[\{2\}] \cup f^{-1}[\{3\}] \cup f^{-1}[\{4\}]| = |\{1,2,3,4,5,6,7,8\}| = 8$.

בנוסף ארבע הקבוצות הנ"ל הן זרות זו לזו כי אם נניח למשל ש- $x \in f^{-1}[\{1\}] \cap f^{-1}[\{2\}]$ נקבל ש- $f(x) = 1$ וגם ש- $f(x) = 2$ בסתירה להגדרת מושג הפונקציה.

$$\begin{aligned} &|f^{-1}[\{1\}] \cup f^{-1}[\{2\}] \cup f^{-1}[\{3\}] \cup f^{-1}[\{4\}]| = \\ &= |f^{-1}[\{1\}]| + |f^{-1}[\{2\}]| + |f^{-1}[\{3\}]| + |f^{-1}[\{4\}]| = 8 \end{aligned} \quad \text{לכן}$$

מאחר שלארבע הקבוצות יש אותה עוצמה נסיק שלכל אחת מהן יש בדיוק שני איברים.

לסיכום, עלינו למצוא את מספר הפונקציות $f : \{1,2,3,4,5,6,7,8\} \rightarrow \{1,2,3,4\}$ המעתיקות

בדיוק שני איברים ל- i , עבור כל $i \in \{1,2,3,4\}$.

יש $\binom{8}{2}$ אפשרויות לבחירת שני איברים מהתחום שיועסקו ל-1, ולאחר כל בחירה כזו, יוותרו

$\binom{6}{2}$ אפשרויות לבחירת שני איברים שיועקו ל-2. לאחר כל שתי הבחירות הנ"ל יהיו $\binom{4}{2}$

אפשרויות לבחירת שני איברים שיועקו ל-3, ואחרי כל זה, יישארו $\binom{2}{2}$ אפשרויות לבחירת שני איברים שיועקו ל-4.

לכן מספר הפונקציות המקיימות את התנאי הנתון הוא $\binom{8}{2}\binom{6}{2}\binom{4}{2}\binom{2}{2}$.

דרך אחרת: לכל פונקציה המקיימת את תנאי השאלה מתאימה מילה באורך 8 הכתובה בסימנים 1,1,2,2,3,3,4,4 וגם להפך. לכן מספר הפונקציות שווה למספר התמורות עם חזרות

$$\text{של } 1,1,2,2,3,3,4,4 \text{ כלומר ל- } \frac{8!}{(2!)^4}. \text{ לא קשה לבדוק ש- } \binom{8}{2}\binom{6}{2}\binom{4}{2}\binom{2}{2} = \frac{8!}{(2!)^4}$$

ב. ניעזר בעקרון ההכלה וההפרדה.

לכל $1 \leq i \leq 4$ נסמן ב- A_i את מספר הסידורים שבהם המספר i יושב במקום שמספרו i .

מספר הסידורים בקבוצה A_i הוא כמספר התמורות עם חזרות של i, j, k, k, l, l כאשר $j, k, l \in \{1, 2, 3, 4\}$ הם שלושת המספרים השונים מ- i (כי אותם ניתן לסדר באופן חופשי בשבעת המקומות שמספרם שונה מ- i).

$$\text{לכן } |A_i| = \frac{7!}{1!(2!)^3}, \text{ לכל } 1 \leq i \leq 4 \text{ ויש } \binom{4}{1} \text{ מקרים כאלה.}$$

לכל $1 \leq i < j \leq 4$ מספר הסידורים בקבוצה $A_i \cap A_j$ הוא כמספר התמורות עם חזרות של i, j, k, k, l, l כאשר $k, l \in \{1, 2, 3, 4\}$ הם שני המספרים השונים מ- i, j (כי אותם ניתן לסדר באופן חופשי בששת המקומות שמספרם שונה מ- i ו- j).

$$\text{לכן } |A_i \cap A_j| = \frac{6!}{(1!)^2(2!)^2}, \text{ לכל } 1 \leq i < j \leq 4 \text{ ויש } \binom{4}{2} \text{ מקרים כאלה.}$$

לכל $1 \leq i < j < k \leq 4$ מספר הסידורים בקבוצה $A_i \cap A_j \cap A_k$ הוא כמספר התמורות עם חזרות של i, j, k, l, l כאשר $l \in \{1, 2, 3, 4\}$ הוא המספר השונה מ- i, j, k (כי אותם ניתן לסדר באופן חופשי בחמשת המקומות שמספרם שונה מ- i, j ו- k).

$$\text{לכן } |A_i \cap A_j \cap A_k| = \frac{5!}{(1!)^3(2!)}, \text{ לכל } 1 \leq i < j < k \leq 4 \text{ ויש } \binom{4}{3} \text{ מקרים כאלה.}$$

ולבסוף $|A_1 \cap A_2 \cap A_3 \cap A_4|$ הוא כמספר התמורות של 1,2,3,4 (כי בארבעת המקומות המסומנים ב- 1,2,3,4 יושבים המספרים 1,2,3,4 בהתאמה וארבעת המקומות הנותרים ניתן לסדר חופשית את 1,2,3,4).

$$\text{לכן } |A_1 \cap A_2 \cap A_3 \cap A_4| = 4!$$

נסמן ב- U את קבוצת כל הסידורים בשורה של 1,1,2,2,3,3,4,4. אז $|U| = \frac{8!}{(2!)^4}$.

מצד שני, $A_1 \cup A_2 \cup A_3 \cup A_4$ היא קבוצת הסידורים של 1,1,2,2,3,3,4,4 שבהם לפחות אחד

מהמספרים 1,2,3,4 יושב במקום שמסומן במספר הזהה לו.
 לכן מספר הסיידורים שבהם **אף אחד** מהמספרים 1,2,3,4 לא יושב במקום שמסומן במספר הזהה לו הוא $|U \setminus (A_1 \cup A_2 \cup A_3 \cup A_4)|$.

מעקרון ההכלה וההפרדה נקבל:

$$\begin{aligned} |U \setminus (A_1 \cup A_2 \cup A_3 \cup A_4)| &= |U| - |A_1 \cup A_2 \cup A_3 \cup A_4| = \\ &= \frac{8!}{(2!)^4} - \binom{4}{1} \frac{7!}{1!(2!)^3} + \binom{4}{2} \frac{6!}{(1!)^2(2!)^2} - \binom{4}{3} \frac{5!}{(1!)^3(2!)} + \binom{4}{4} 4! = \\ &= 4! \left(\frac{8 \cdot 7 \cdot 6 \cdot 5}{16} - 4 \cdot \frac{7 \cdot 6 \cdot 5}{8} + 6 \cdot \frac{6 \cdot 5}{4} - 4 \cdot \frac{5}{2} + 1 \right) = \\ &= 24(105 - 105 + 45 - 10 + 1) = 864 \end{aligned}$$

שאלה 3

מפזרים 13 כדורים זהים ב-6 תאים שונים.

א. מיצאו את מספר הפיזורים שבהם שלושת התאים הראשונים מכילים ביחד לפחות 10 כדורים.

ב. מיצאו את מספר הפיזורים שבהם אין אף תא שבו 3 כדורים בדיוק.

תשובה

א. לפני שניגש לפתרון נציין דרך שנראית לכאורה נכונה אך למעשה היא שגויה:
 "נפזר תחילה 10 כדורים בשלושת התאים הראשונים, ואת שאר הכדורים נפזר חופשית בששת התאים".
 אלא שבדרך זו אנחנו סופרים בין השאר את שתי הדרכים הבאות, כשונות:
 דרך 1: שמים קודם 10 כדורים בתא הראשון $| \underline{10} | \underline{0} | \underline{0} | \underline{0} | \underline{0} | \underline{0} |$ ולאחר מכן שמים שניים משלושת הכדורים הנותרים בתא השני ואת האחרון בתא הרביעי.
 מקבלים את הסיידור $| \underline{10} | \underline{2} | \underline{0} | \underline{1} | \underline{0} | \underline{0} |$.
 דרך 2: שמים קודם 9 כדורים בתא הראשון ואחד בתא השני, $| \underline{9} | \underline{1} | \underline{0} | \underline{0} | \underline{0} | \underline{0} |$ (כך פיזרנו תחילה 10 כדורים בשלושת התאים הראשונים) ולאחר מכן מפזרים את שלושת הכדורים הנותרים כך: אחד בתא הראשון, אחד בתא השני ואחת בתא הרביעי.
 מקבלים שוב את הסיידור $| \underline{10} | \underline{2} | \underline{0} | \underline{1} | \underline{0} | \underline{0} |$.
 לכן הדרך הזו שגויה שכן, אנו סופרים לעיתים אותו פיזור כמה פעמים.

וכעת פתרון נכון:

נפריד את הפיזורים האפשריים ל-4 קבוצות. נסמן ב- A_i את קבוצת הפיזורים שבהם מפזרים בדיוק i כדורים בשלושת התאים הראשונים.

קבוצת הפיזורים שעלינו לספור היא $A_{10} \cup A_{11} \cup A_{12} \cup A_{13}$ ומאחר שאלה קבוצות זרות זו לזו, נקבל מעקרון החיבור ש-
 $|A_{10} \cup A_{11} \cup A_{12} \cup A_{13}| = |A_{10}| + |A_{11}| + |A_{12}| + |A_{13}|$.

מספר הפיזורים של k כדורים זהים ב- n תאים שונים הוא: $D(n,k) = \binom{n-1+k}{k} = \binom{n-1+k}{n-1}$.
 לכן:

$|A_{10}| = D(3,10) \cdot D(3,3)$ (מפזרים 10 כדורים בשלושת התאים הראשונים ו-3 כדורים בתאים הנותרים)
 $|A_{11}| = D(3,11) \cdot D(3,2)$ (מפזרים 11 כדורים בשלושת התאים הראשונים ו-2 כדורים בתאים הנותרים)
 $|A_{12}| = D(3,12) \cdot D(3,1)$ (מפזרים 12 כדורים בשלושת התאים הראשונים ו-1 כדורים בתאים הנותרים)
 $|A_{13}| = D(3,13) \cdot D(3,0)$ (מפזרים 13 כדורים בשלושת התאים הראשונים ו-0 כדורים בתאים הנותרים).
 לכן מספר כל הפיזורים האפשריים הוא:

$$\begin{aligned} & D(3,10)D(3,3) + D(3,11)D(3,2) + D(3,12)D(3,1) + D(3,13)D(3,0) \\ &= \binom{12}{2}\binom{5}{2} + \binom{13}{2}\binom{4}{2} + \binom{14}{2}\binom{3}{2} + \binom{15}{2}\binom{2}{2} \\ &= 66 \cdot 10 + 78 \cdot 6 + 91 \cdot 3 + 105 \cdot 1 = 1506 \end{aligned}$$

ב. יש לשים לב שהנתון של סעיף א' אינו נוגע גם לסעיף זה. רק הנתון שבתחילת השאלה שייד לשני הסעיפים.

יותר קל לחשב מספר הפיזורים שבהם יש בדיוק 3 כדורים בתאים מסוימים לכן נחשב את מספר הפיזורים שבהם קיים לפחות תא אחד שבו בדיוק 3 כדורים ונחסר את התוצאה ממספר כל הפיזורים האפשריים.

נסמן ב- U את קבוצת כל הפיזורים של 13 כדורים ב-6 תאים שונים וב- A_i ($1 \leq i \leq 6$) קבוצת הפיזורים מתוך U שבהם תא i מכיל בדיוק 3 כדורים.

מספר הפיזורים שבהם אין אף תא שבו 3 כדורים בדיוק הוא $|U \setminus \bigcup_{i=1}^6 A_i| = |U| - |\bigcup_{i=1}^6 A_i|$.

$|U| = D(6,13) = \binom{18}{5}$. את $|\bigcup_{i=1}^6 A_i|$ נחשב בעזרת עקרון ההכלה וההפרדה:

לכל $1 \leq i \leq 6$, $|A_i| = D(5,10) = \binom{14}{4}$ (שמים 3 כדורים בתא i ואת 10 הכדורים האחרים

ב-5 התאים הנותרים). יש $\binom{6}{1}$ מקרים כאלה.

לכל $1 \leq i < j \leq 6$, $|A_i \cap A_j| = D(4,7) = \binom{10}{3}$ (שמים 3 כדורים בכל אחד מהתאים i, j

ואת 7 הכדורים האחרים ב-4 התאים הנותרים). יש $\binom{6}{2}$ מקרים כאלה.

לכל $1 \leq i < j < k \leq 6$, $|A_i \cap A_j \cap A_k| = D(3,4) = \binom{6}{2}$ (שמים 3 כדורים בכל אחד

מהתאים i, j, k ואת 4 הכדורים האחרים ב-3 התאים הנותרים). יש $\binom{6}{3}$ מקרים.

לכל $1 \leq i < j < k < l \leq 6$, $|A_i \cap A_j \cap A_k \cap A_l| = D(2,1) = \binom{2}{1}$ (שמים 3 כדורים בל

אחד מהתאים i, j, k, l ואת הכדור האחרון באחד משני התאים הנותרים). יש $\binom{6}{4}$ מקרים.

כל החיתוכים האחרים של קבוצות A_i הם ריקים כי לא ייתכן ש-5 תאים או יותר יכילו 3 כדורים כל אחד. בעזרת עקרון הכלה וההפרדה נקבל:

$$|U \setminus \bigcup_{i=1}^6 A_i| = |U| - |\bigcup_{i=1}^6 A_i| = \binom{18}{5} - \binom{6}{1}\binom{14}{4} + \binom{6}{2}\binom{10}{3} - \binom{6}{3}\binom{6}{2} + \binom{6}{4}\binom{2}{1}$$

שאלה 4

א. יהיו $p_1, p_2, \dots, p_n$ מספרים ראשוניים שונים ו- $k_1, k_2, \dots, k_n$ מספרים טבעיים. מיצאו את

מספר המספרים הטבעיים המחלקים את $p_1^{k_1} p_2^{k_2} \dots p_n^{k_n}$.

ב. מיצאו את מספר המספרים הטבעיים המחלקים לפחות אחד מהמספרים $10^{40}, 20^{30}, 40^{20}$.

תשובה

א. מספר טבעי מחלק את $M = p_1^{k_1} p_2^{k_2} \dots p_n^{k_n}$ אם ורק אם הוא מהצורה $p_1^{\alpha_1} p_2^{\alpha_2} \dots p_n^{\alpha_n}$

כאשר $\alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_n$ מספרים טבעיים המקיימים $0 \leq \alpha_i \leq k_i$ לכל $1 \leq i \leq n$.

לכל מחלק של M יש הצגה יחידה מהצורה $p_1^{\alpha_1} p_2^{\alpha_2} \dots p_n^{\alpha_n}$ לכן מספר המחלקים השונים

של M שווה למספר ה- n יות הסדורות $\langle \alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_n \rangle$ שבהן $0 \leq \alpha_i \leq k_i$ לכל $1 \leq i \leq n$.

מאשר שכל אחד מהמעריכים α_i יכול לקבל $k_i + 1$ ערכים, נסיק בעזרת עקרון הכפל שמספר

המחלקים של $M = p_1^{k_1} p_2^{k_2} \dots p_n^{k_n}$ הוא $(k_1 + 1)(k_2 + 1) \dots (k_n + 1)$

ב. נסמן:

A - קבוצת המחלקים של 10^{40} ,

B - קבוצת המחלקים של 20^{30} ,

C - קבוצת המחלקים של 40^{20} .

בשאלה מבקשים בעצם לחשב את $|A \cup B \cup C|$. נעשה זאת בעזרת עקרון ההכלה וההפרדה.

לשם כך נפרק תחילה את שלושת המספרים למכפלות של ראשוניים:

$$10^{40} = 2^{40} 5^{40}, \quad 20^{30} = 2^{60} 5^{30}, \quad 40^{20} = 2^{60} 5^{20}$$

בהתאם לתוצאה מסעיף א' נקבל:

$$|A| = (40+1)(40+1) = 1681, \quad |B| = (60+1)(30+1) = 1891, \quad |C| = (60+1)(20+1) = 1281$$

$A \cap B$ היא קבוצת המספרים המחלקים את $2^{40} 5^{40}$ וגם את $2^{60} 5^{30}$ לכן זו קבוצת

המספרים המחלקים את $2^{40} 5^{30}$. מכאן ש- $|A \cap B| = (40+1)(30+1) = 1271$.

$B \cap C$ היא קבוצת המספרים המחלקים את $2^{60} 5^{30}$ וגם את $2^{60} 5^{20}$ לכן זו קבוצת

המספרים המחלקים את $2^{60} 5^{20}$. מכאן ש- $|B \cap C| = (60+1)(20+1) = 1281$.

$A \cap C$ היא קבוצת המספרים המחלקים את $2^{40}5^{40}$ וגם את $2^{60}5^{20}$ לכן זו קבוצת המספרים המחלקים את $2^{40}5^{20}$. מכאן ש- $|A \cap C| = (40+1)(20+1) = 861$.

$A \cap B \cap C$ היא קבוצת המספרים המחלקים את $2^{40}5^{40}$, $2^{60}5^{30}$ ו- $2^{60}5^{20}$ לכן זו קבוצת המספרים המחלקים את $2^{40}5^{20}$. מכאן ש- $|A \cap B \cap C| = (40+1)(20+1) = 861$.

לפיכך: $|A \cup B \cup C| = |A| + |B| + |C| - |A \cap B| - |B \cap C| - |A \cap C| + |A \cap B \cap C|$
 $= 1681 + 1891 + 1281 - 1271 - 1281 - 861 + 861 = 2301$

שאלה 5

- א. מיצאו את כל השלשות $\langle j, k, l \rangle$ של מספרים טבעיים המקיימות $2j + 3k + 5l = 10$.
- ב. מיצאו את המקדם של x^{10} בביטוי $(1 + x^2 + x^3 + x^5)^{10}$ על-ידי שימוש בפיתוח המולטינומי שבעמוד 79 בספר. (היעזרו בסעיף א')
- ג. מיצאו את המקדם של x^{10} בביטוי $(1 + x^2 + x^3 + x^5)^{10}$ על ידי שימוש בפירוק $1 + x^2 + x^3 + x^5 = (1 + x^2)(1 + x^3)$ השוו עם התוצאה מסעיף ב'.

תשובה

- א. אין הרבה מקרים אפשריים. אפשר למשל להפריד למקרים $l = 0, 1, 2$. נקבל שכל השלשות האפשריות הן: $\langle 0, 0, 2 \rangle, \langle 1, 1, 1 \rangle, \langle 2, 2, 0 \rangle, \langle 5, 0, 0 \rangle$.
- ב. מנוסחת המולטינום ידוע שבפיתוח הביטוי $(a + b + c + d)^{10}$ נקבל סכום של איברים מהצורה $\frac{10!}{i!j!k!l!} a^i b^j c^k d^l$ כאשר i, j, k, l מספרים טבעיים ו- $i + j + k + l = 10$. כאשר $a = 1, b = x^2, c = x^3, d = x^5$ מקבלים ש- $(1 + x^2 + x^3 + x^5)^{10}$ הוא סכום של איברים מהצורה $\frac{10!}{i!j!k!l!} x^{2j} x^{3k} x^{5l}$ כאשר i, j, k, l טבעיים ו- $i + j + k + l = 10$. את x^{10} נקבל בביטוי הנ"ל בכל המקרים שבהם $2j + 3k + 5l = 10$. לכן המקדם של x^{10} בפיתוח של $(1 + x^2 + x^3 + x^5)^{10}$ שווה לסכום כל המספרים מהצורה $\frac{10!}{i!j!k!l!}$ כאשר $i + j + k + l = 10$ ו- $2j + 3k + 5l = 10$. בסעיף א' מצאנו את ארבע השלשות של מספרים טבעיים המקיימים $2j + 3k + 5l = 10$: $\langle 0, 0, 2 \rangle, \langle 1, 1, 1 \rangle, \langle 2, 2, 0 \rangle, \langle 5, 0, 0 \rangle$. מכאן נקבל את ארבע האופציות עבור i, j, k, l (בהתאם לתנאי ש- $i + j + k + l = 10$)

$$\langle 8,0,0,2 \rangle, \langle 7,1,1,1 \rangle, \langle 6,2,2,0 \rangle, \langle 5,5,0,0 \rangle$$

בהתאם לזה נקבל שהמקדם של x^{10} בפיתוח של $(1+x^2+x^3+x^5)^{10}$ הוא הסכום הבא:

$$\frac{10!}{8!0!0!2!} + \frac{10!}{7!1!1!1!} + \frac{10!}{6!2!2!0!} + \frac{10!}{5!5!0!0!} = 45 + 720 + 1260 + 252 = 2277$$

$$(1+x^2+x^3+x^5)^{10} = (1+x^2)^{10}(1+x^3)^{10} \quad \text{לכן} \quad 1+x^2+x^3+x^5 = (1+x^2)(1+x^3) \quad \text{ג.}$$

$$(1+x^2+x^3+x^5)^{10} = \left(\sum_{i=0}^{10} \binom{10}{i} x^{2i} \right) \left(\sum_{j=0}^{10} \binom{10}{j} x^{3j} \right) : \text{ לפי נוסחת הבינום של ניוטון נקבל:}$$

$$\text{אם נפתח סוגריים נקבל סכום של ביטויים מהצורה } \binom{10}{i} \binom{10}{j} x^{2i+3j} \text{ כאשר } 0 \leq i, j \leq 10.$$

$$\text{את } x^{10} \text{ נקבל בכל המקרים שבהם } 2i+3j=10.$$

$$\text{לא קשה לגלות שיש רק שני מקרים כאלה: } i=5, j=0 \text{ ו- } i=2, j=2.$$

בהתאם לזה נקבל כי המקדם של x^{10} בפיתוח של $(1+x^2+x^3+x^5)^{10}$ הוא:

$$\binom{10}{5} \binom{10}{0} + \binom{10}{2} \binom{10}{2} = 252 + 45^2 = 252 + 2025 = 2277$$